

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 29, 2017

Nummer 29, 2017

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2390](#) 26-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2462](#) 26-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2390](#) 26-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2499](#) 26-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2416](#) 19-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2411](#) 19-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2392](#) 19-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2414](#) 19-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2400](#) 19-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2408](#) 19-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2412](#) 19-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2405](#) 19-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2397](#) 19-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2413](#) 19-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2415](#) 19-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2395](#) 19-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2402](#) 19-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2394](#) 19-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2393](#) 19-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2396](#) 19-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2417](#) 19-09-2017

Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2404 19-09-2017

RECHTSPRAAK

Heeft de verdachte afstand gedaan van zijn aanwezigheidsrecht?

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat de verdachte afstand heeft gedaan van zijn aanwezigheidsrecht.

Het oordeel van het hof dat de verdachte afstand heeft gedaan van zijn recht bij de behandeling van zijn zaak aanwezig te zijn, berust op de grond dat 'de verdachte zelf ondubbelzinnig afstand heeft gedaan van dit recht getuige de afstandsverklaring die in het procesdossier is gevoegd'. Zonder nadere motivering die ontbreekt is dit oordeel niet begrijpelijk, in aanmerking genomen dat zich bij de stukken van het geding een aan de afstandsverklaring gehechte kennisgeving bevindt van de advocaat-generaal bij het hof aan de verdachte inhoudende dat de strafzaak van de verdachte op genoemde zitting 'pro forma (d.w.z. niet inhoudelijk)' behandeld zal worden en de verdachte niet aanwezig behoeft te zijn. Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 26-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2462

Zaaknummer: 15/04528

Rechters: W.A.M. van Schendel, J. de Hullu, Y. Buruma, V. van den Brink en M.J. Borgers

Advocaten: N. Hendriksen

Wetsartikelen: 279 Sv

RECHTSPRAAK

Falende klacht in Antilliaanse zaak over het bestanddeel ‘oogmerk’ in artikel 1 Landsverordening internationale misdrijven.

Advocaat-generaal D.J.C. Aben heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak voor zover de verdachte is vrijgesproken van het hem primair ten laste gelegde, en tot terugwijzing van de zaak naar het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba teneinde op het bestaande hoger beroep opnieuw te worden berecht en afgedaan.

Het middel komt met rechts- en motiveringsklachten op tegen de door het hof gegeven vrijspraak van de primair ten laste gelegde foltering.

De geschiedenis van de totstandkoming van deze Landsverordening internationale misdrijven bevat niets wat relevant is voor de uitleg van het voor foltering vereiste ‘oogmerk’. Daarom moet worden aangenomen dat de wetgever aan dit begrip geen andere betekenis heeft willen geven dan de wetgever daaraan in de Landsverordening uitvoering folteringverdrag heeft bedoeld te geven.

Het middel behelst in de eerste plaats de klacht dat het hof een onjuiste maatstaf heeft aangelegd bij de uitleg van het ‘oogmerk’ zoals dat is omschreven in artikel 1 lid 1 Landsverordening internationale misdrijven.

Vooropgesteld moet worden dat de voor artikel 1 Landsverordening internationale misdrijven vereiste ernst van de mishandeling uitdrukking heeft gevonden in verschillende bestanddelen van de delictsomschrijving, in het bijzonder in de omstandigheden waaronder en oogmerken waarmee het delict wordt begaan en de voorwaarde dat de gedragingen naar hun aard het beoogde doel kunnen bevorderen (vgl. ten aanzien van artikel 2 lid 1 (oud) Landsverordening uitvoering folteringverdrag HR 13 juli 2010, ECLI:NL:HR:2010:BJ8669, NJ 2010/572).

Voor de beantwoording van de vraag of sprake is van foltering, is blijkens het Folteringverdrag van belang of de gedraging is verricht met het oog op de in het verdrag nader vermelde ‘purposes’, en is volgens de onder 3.4.2 weergegeven wetsgeschiedenis het door de dader beoogde doel – ook aangeduid als diens ‘innerlijke kenmerken of motieven’ – relevant.

Gelet hierop moet worden aangenomen dat aan het bestanddeel ‘oogmerk’ in artikel 1 lid 1 Landsverordening internationale misdrijven een bijzondere betekenis toekomt die strenger is dan de gebruikelijke betekenis van het bestanddeel oogmerk, welke gebruikelijke betekenis erop neerkomt dat de dader moet hebben beseft dat zijn gedraging noodzakelijk en dus door hem gewild bepaalde door hem beoogde doelen of gevolgen zou hebben. Bij die stand van zaken geeft de vooropstelling van het hof dat ‘de vraag die dient te worden beoordeeld is met welke intentie of bedoeling verdachte en zijn medeverdachten deze feitelijke handelingen hebben verricht’, niet blijk van een onjuiste uitleg van artikel 1 lid 1 Landsverordening internationale misdrijven. Anders dan het middel betoogt, is het hof dus niet op een onzuivere grond tot vrijspraak van de verdachte gekomen. Voor zover het middel hierover klaagt, faalt het.

Het middel bevat voorts diverse klachten over de motivering van de vrijspraak.

Bij de beoordeling van deze klachten moet het volgende worden vooropgesteld. In cassatie kan niet worden onderzocht of de feitenrechter die de verdachte op grond van zijn feitelijke waardering van het bewijsmateriaal heeft vrijgesproken terecht tot dat oordeel is gekomen. De selectie en waardering van het beschikbare materiaal is, binnen de door de wet getrokken grenzen, voorbehouden aan de rechter die over de feiten oordeelt. De op grond van deze selectie en waardering gegeven beslissing dat vrijspraak moet volgen, welke beslissing – behoudens bijzondere gevallen – geen motivering behoeft, kan in cassatie niet met vrucht worden bestreden. Een nadere motivering van de vrijspraak maakt de gegeven beslissing niet onbegrijpelijk doordat het beschikbare bewijsmateriaal – al dan niet op grond van een andere uitleg van gegevens van feitelijke aard – een andere (bewijs)beslissing toelaat (vgl. HR 4 mei 2004, ECLI:NL:HR:2004:AO5061, NJ 2004/480).

Bovenstaand kader wordt in het middel miskend doordat de klachten die betrekking hebben op de motivering van de vrijspraak van foltering, slechts van feitelijke aard zijn en de selectie en waardering van het bewijsmateriaal betreffen. Overigens is het oordeel van het hof dat het wettig en overtuigend bewijs ontbreekt ten aanzien van het bestanddeel ‘oogmerk’, mede gelet op hetgeen onder 3.6.2 is overwogen, niet onbegrijpelijk.

Het middel faalt ook in zoverre.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 26-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2390

Zaaknummer: 16/03609

Rechters: J. de Hullu, A.J.A. van Dorst, Y. Buruma, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Wetsartikelen: 1 Landsverordening internationale misdrijven

RECHTSPRAAK

Falende klacht ten aanzien van het bewezenverklaarde medeplegen van witwassen.

Advocaat-generaal F.W. Bleichrodt heeft geconcludeerd tot vernietiging van het bestreden arrest en tot terugwijzing van de zaak naar het Gerechtshof Amsterdam teneinde op het bestaande hoger beroep opnieuw te worden berecht en afgedaan.

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat het bewezenverklaarde ‘medeplegen van witwassen’ oplevert.

Het hof heeft ten laste van de verdachte bewezenverklaard – kort gezegd – het tezamen en in vereniging met een ander verwerven en voorhanden hebben van een geldbedrag, terwijl hij wist dat dat geldbedrag onmiddellijk uit enig misdrijf afkomstig was. Uit de bewijsvoering vloeit voort – naar ook het middel tot uitgangspunt neemt – dat het in de bewezenverklaring bedoelde geldbedrag naar het oordeel van het hof onmiddellijk afkomstig was uit een door de verdachte zelf begaan misdrijf.

Het middel doet een beroep op rechtspraak van de Hoge Raad over in het bijzonder de kwalificeerbaarheid als witwassen van het ‘verwerven of voorhanden hebben’ van onmiddellijk uit eigen misdrijf afkomstige voorwerpen zoals opgenomen in artikel 42obis lid 1 onder b Sr en artikel 42oquater lid 1 onder b Sr.

Ten aanzien van het verwerven of voorhanden hebben van voorwerpen die ‘onmiddellijk’ uit ‘eigen’ misdrijf afkomstig zijn, geldt dat die gedragingen niet zonder meer als gewoon (schuld)witwassen kunnen worden gekwalificeerd. Wanneer het gaat om gewoon (schuld)witwassen bestaande in het verwerven of voorhanden hebben van een voorwerp dat onmiddellijk afkomstig is uit een door de verdachte zelf begaan misdrijf, moet uit de motivering van de uitspraak kunnen worden afgeleid dat de gedragingen van de verdachte ook (kennelijk) gericht zijn geweest op het daadwerkelijk verbergen of verhullen van de criminele herkomst van het voorwerp.

Deze rechtspraak over de kwalificeerbaarheid van gewoon (schuld)witwassen houdt in dat indien vaststaat dat het enkele verwerven of voorhanden hebben door de verdachte van een

voorwerp dat onmiddellijk afkomstig is uit een door hemzelf begaan misdrijf, niet kan hebben bijgedragen aan het verbergen of verhullen van de criminele herkomst van dat voorwerp, die gedraging niet als (schuld)witwassen kan worden gekwalificeerd (vgl. HR 25 maart 2014, ECLI:NL:HR:2014:702, *NJ* 2014/302 en HR 13 december 2016, ECLI:NL:HR:2016:2842, *NJ* 2017/218).

Het op die vaststellingen gebaseerde oordeel van het hof dat de verdachte het in de bewezenverklaring bedoelde geldbedrag niet slechts tezamen en in vereniging met een ander heeft verworven en voorhanden heeft gehad, maar dat zijn gedragingen ook (kennelijk) gericht zijn geweest op het daadwerkelijk verbergen of verhullen van de criminele herkomst daarvan, getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is toereikend gemotiveerd.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 26-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2499

Zaaknummer: 16/01681

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: P.M. Breukink

Wetsartikelen: 420bis Sr

RECHTSPRAAK

Falende rechts- en motiveringsklachten OM tegen de door het hof gegeven vrijspraak van de primair ten laste gelegde foltering.

Advocaat-generaal D.J.C. Aben heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak voor zover de verdachte is vrijgesproken van het hem primair ten laste gelegde, en tot terugwijzing van de zaak naar het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba teneinde op het bestaande hoger beroep opnieuw te worden berecht en afgedaan.

Het middel komt met rechts- en motiveringsklachten op tegen de door het hof gegeven vrijspraak van de primair ten laste gelegde foltering.

De geschiedenis van de totstandkoming van deze Landsverordening internationale misdrijven bevat niets wat relevant is voor de uitleg van het voor foltering vereiste 'oogmerk'. Daarom moet worden aangenomen dat de wetgever aan dit begrip geen andere betekenis heeft willen geven dan de wetgever daaraan in de Landsverordening uitvoering folteringverdrag heeft bedoeld te geven.

Het middel behelst in de eerste plaats de klacht dat het hof een onjuiste maatstaf heeft aangelegd bij de uitleg van het 'oogmerk' zoals dat is omschreven in artikel 1 lid 1 Landsverordening internationale misdrijven.

Vooropgesteld moet worden dat de voor artikel 1 Landsverordening internationale misdrijven vereiste ernst van de mishandeling uitdrukking heeft gevonden in verschillende bestanddelen van de delictsomschrijving, in het bijzonder in de omstandigheden waaronder en oogmerken waarmee het delict wordt begaan en de voorwaarde dat de gedragingen naar hun aard het beoogde doel kunnen bevorderen (vgl. ten aanzien van artikel 2 lid 1 (oud) Landsverordening uitvoering folteringverdrag HR 13 juli 2010, ECLI:NL:HR:2010:BJ8669, NJ 2010/572).

Voor de beantwoording van de vraag of sprake is van foltering, is blijkens het Folteringverdrag van belang of de gedraging is verricht met het oog op de in het verdrag nader vermelde 'purposes', en is volgens de onder 3.4.2 weergegeven wetsgeschiedenis het door de dader beoogde doel – ook aangeduid als diens 'innerlijke kenmerken of motieven' – relevant.

Gelet hierop moet worden aangenomen dat aan het bestanddeel ‘oogmerk’ in artikel 1 lid 1 Landsverordening internationale misdrijven een bijzondere betekenis toekomt die strenger is dan de gebruikelijke betekenis van het bestanddeel oogmerk, welke gebruikelijke betekenis erop neerkomt dat de dader moet hebben beseft dat zijn gedraging noodzakelijk en dus door hem gewild bepaalde door hem beoogde doelen of gevolgen zou hebben. Bij die stand van zaken geeft de vooropstelling van het hof dat ‘de vraag die dient te worden beoordeeld is met welke intentie of bedoeling verdachte en zijn medeverdachten deze feitelijke handelingen hebben verricht’, niet blijk van een onjuiste uitleg van artikel 1 lid 1 Landsverordening internationale misdrijven. Anders dan het middel betoogt, is het hof dus niet op een onzuivere grond tot vrijspraak van de verdachte gekomen. Voor zover het middel hierover klaagt, faalt het.

Het middel bevat voorts diverse klachten over de motivering van de vrijspraak.

Bij de beoordeling van deze klachten moet het volgende worden vooropgesteld. In cassatie kan niet worden onderzocht of de feitenrechter die de verdachte op grond van zijn feitelijke waardering van het bewijsmateriaal heeft vrijgesproken terecht tot dat oordeel is gekomen. De selectie en waardering van het beschikbare materiaal is, binnen de door de wet getrokken grenzen, voorbehouden aan de rechter die over de feiten oordeelt. De op grond van deze selectie en waardering gegeven beslissing dat vrijspraak moet volgen, welke beslissing – behoudens bijzondere gevallen – geen motivering behoeft, kan in cassatie niet met vrucht worden bestreden. Een nadere motivering van de vrijspraak maakt de gegeven beslissing niet onbegrijpelijk doordat het beschikbare bewijsmateriaal – al dan niet op grond van een andere uitleg van gegevens van feitelijke aard – een andere (bewijs)beslissing toelaat (vgl. HR 4 mei 2004, ECLI:NL:HR:2004:AO5061, *NJ* 2004/480).

Bovenstaand kader wordt in het middel miskend doordat de klachten die betrekking hebben op de motivering van de vrijspraak van foltering, slechts van feitelijke aard zijn en de selectie en waardering van het bewijsmateriaal betreffen. Overigens is het oordeel van het hof dat het wettig en overtuigend bewijs ontbreekt ten aanzien van het bestanddeel ‘oogmerk’, mede gelet op hetgeen onder 3.6.2 is overwogen, niet onbegrijpelijk.

Het middel faalt ook in zoverre.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 26-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2390

Zaaknummer: 16/03609

Rechters: J. de Hullu, A.J.A. van Dorst, Y. Buruma, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Wetsartikelen: 1 Landsverordening internationale misdrijven

RECHTSPRAAK

Slagende bewijsklacht aangaande het weten dat levensgevaar of ernstige schade aan de gezondheid van haar werknemers te verwachten was.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring van het onder 2 ten laste gelegde ten aanzien van het onderdeel 'terwijl daardoor, naar zij wist, levensgevaar of ernstige schade aan de gezondheid van die werknemers te verwachten was' niet uit de bewijsvoering van het hof kan volgen.

Aangezien de bewezenverklaring van het onder 2 ten laste gelegde, voor zover inhoudende dat de verdachte 'wist' dat levensgevaar of ernstige schade aan de gezondheid van haar werknemers te verwachten was doordat zij, kort gezegd, heeft nagelaten asbest te verwijderen voordat met sloopwerkzaamheden werd aangevangen en haar werknemers te voorzien van een doeltreffende bescherming van de gezondheid, niet zonder meer kan worden afgeleid uit de inhoud van de door het hof gehanteerde bewijsvoering, is de bestreden uitspraak in zoverre niet naar de eis der wet met redenen omkleed.

Daaraan doet niet af dat het hof heeft vastgesteld dat de verdachte 'vooraf wist waar het geïnventariseerde asbesthoudende materiaal zich bevond en om hoeveel materiaal het ging' en dat zij zich in haar hoedanigheid van gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf 'bewust was van de gevaren voor de gezondheid in geval van contact met asbestvezels'. Mede in aanmerking genomen dat uit de bewijsvoering niet kan worden afgeleid dat Deskundig Toezichthouder Asbestverwijdering [betrokkene 1] wist dat asbest was achtergebleven in de vrijgegeven ruimte, kan uit een en ander nog niet volgen dat de verdachte daadwerkelijk ervan op de hoogte was dat in het onderhavige geval asbest in de te saneren flat was achtergebleven na de uitvoering van sloopwerkzaamheden en dat de situatie in deze flat zodanig was dat levensgevaar of ernstige schade aan de gezondheid van haar werknemers te verwachten was door het achterwege laten van beschermende maatregelen.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen

ter zake van het onder 2 ten laste gelegde en de strafoplegging voor dat feit, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof te Amsterdam, Economische Kamer, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2417

Zaaknummer: 16/04251

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. uruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: C. Waling

Wetsartikelen: 4.48a Arbeidsomstandighedenbesluit

RECHTSPRAAK

Is de akte van uitreiking appèldagvaarding door verdachte getekend?

In de cassatieschriftuur is aangevoerd dat de verdachte niet degene is aan wie voormelde appèldagvaarding in persoon is uitgereikt en die de akte van uitreiking heeft ondertekend. Daartoe zijn een kopie van een ten name van de verdachte gestelde, op 7 juni 2012 afgegeven, identiteitskaart en een kopie van een ten name van de verdachte gesteld, op 7 juni 2012 afgegeven, paspoort overgelegd.

De Hoge Raad is van oordeel dat – anders dan is betoogd – de op voormelde akte van uitreiking geplaatste handtekening niet zodanig afwijkt van de op voornoemde identiteitsbewijzen geplaatste handtekeningen en van de handtekeningen die door de verdachte zijn gezet op, in de conclusie van de advocaat-generaal onder 5 vermelde, andere stukken die zich in het dossier bevinden, dat moet worden aangenomen dat het niet de verdachte is die de handtekening op de akte van uitreiking heeft geplaatst.

Gelet hierop had het beroep ingevolge artikel 432 lid 1 aanhef en onder a Sv moeten zijn ingesteld binnen veertien dagen na 15 september 2015, de datum waarop het bestreden arrest is uitgesproken. Nu het beroep eerst is ingesteld op 13 oktober 2015, kan de verdachte in dat beroep niet worden ontvangen.

De Hoge Raad verklaart de verdachte niet-ontvankelijk in het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2393

Zaaknummer: 15/04812

Rechters: J. de Hullu, A.J.A. van Dorst en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: M.A.C. de Bruijn

Wetsartikelen: 432 Sv

RECHTSPRAAK

Slagende klacht over de strafmotivering.

Het middel klaagt over de strafmotivering.

De vaststelling dat ‘verdachte eerder voor hetzelfde feit is veroordeeld’, is niet zonder meer begrijpelijk aangezien voormeld uittreksel daarvoor geen steun biedt. De strafoplegging is daarom ontoereikend gemotiveerd.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2416

Zaaknummer: 15/05686

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: R.L.A. Klaassen

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Hof heeft verdachte ten onrechte ontvangen in hoger beroep.

Het middel klaagt dat het hof de verdachte ten onrechte heeft ontvangen in het hoger beroep, omdat de schriftelijke volmacht onvolkomen was.

In aanmerking genomen dat voormelde schriftelijke volmacht niet voldoet aan de onder 3.3 genoemde eisen, alsmede dat de verdachte noch een gemachtigde raadsman ter terechtzitting in hoger beroep is verschenen, had het hof de verdachte niet behoren te ontvangen in het hoger beroep in plaats van te beslissen als onder 1 is weergegeven.

Het middel is terecht voorgesteld. De Hoge Raad zal de bestreden uitspraak vernietigen en zelf de zaak afdoen.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en verklaart de verdachte niet-ontvankelijk in het hoger beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2411

Zaaknummer: 15/05673

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.F. Faase

Advocaten: R.J. van Eenennaam

Wetsartikelen: 450 Sv

RECHTSPRAAK

Hof had bij beslissing op aanhoudingsverzoek afweging tussen alle betrokken belangen moeten maken.

Het middel klaagt over de afwijzing door het hof van het verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak.

Het hof heeft het verzoek afgewezen op de grond dat het ‘onvoldoende is onderbouwd’, en dat het hof zich ‘onvoldoende geïnformeerd [acht] over de precieze omstandigheden en de reden waarom verdachte als gevolg van dit overlijden [van iemand in zijn omgeving] thans niet op de zitting aanwezig kan zijn’.

Het hof heeft weliswaar vastgesteld dat het verzoek onvoldoende is onderbouwd, maar niet dat de aan het verzoek ten grondslag gelegde omstandigheid niet aannemelijk is geworden. Gelet hierop had het hof bij de beslissing op het verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak een afweging dienen te maken tussen alle daarbij betrokken belangen, waaronder het belang van de verdachte bij het kunnen uitoefenen van zijn aanwezigheidsrecht, het belang dat niet alleen de verdachte maar ook de samenleving heeft bij een doeltreffende en spoedige berechting en het belang van een goede organisatie van de rechtspleging (vgl. HR 26 januari 1999, ECLI:NL:HR:1999:ZD1314, NJ 1999/294).

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak – voor zover aan zijn oordeel onderworpen – en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof ’s-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2404

Zaaknummer: 15/05058

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: prof. mr. J.S. Nan

Wetsartikelen: 279 Sv

RECHTSPRAAK

Slagende bewijsklacht omtrent de opzet op uitvoer van cocaïne buiten het grondgebied van Nederland.

Het eerste middel bevat de klacht dat het onder 2 bewezenverklaarde opzet op het buiten het grondgebied van Nederland brengen niet uit de gebezigde bewijsmiddelen kan worden afgeleid. Het tweede middel bevat dezelfde klacht ten aanzien van het onder 4 bewezenverklaarde. De middelen lenen zich voor gezamenlijke bespreking.

Aangezien de bewezenverklaringen van het onder 2 en 4 ten laste gelegde voor zover deze telkens inhouden dat verdachtes opzet erop was gericht om de vervoerde cocaïne buiten het grondgebied van Nederland te brengen, niet uit de bewijsvoering kan worden afgeleid, is de bestreden uitspraak in zoverre, mede in het licht van hetgeen namens de verdachte is aangevoerd, niet naar de eis der wet met redenen omkleed.

De middelen zijn terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 2 en 4 ten laste gelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2408

Zaaknummer: 15/04926

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Slagende klacht omtrent het begrip ‘ambt’ als bedoeld in artikel 196 Sr.

Het middel klaagt dat het oordeel van het hof dat de verdachte, door zich voor te doen als advocaat, een daad heeft verricht behorend tot een ‘ambt’ als bedoeld in artikel 196 Sr, blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting, althans ontoereikend is gemotiveerd.

De tenlastelegging is toegesneden op deze bepaling, die is opgenomen in Titel VIII (Misdrijven tegen het openbaar gezag) van het Tweede Boek van het Wetboek van Strafrecht. Daarom moet de in de tenlastelegging en de bewezenverklaring voorkomende term ‘ambt’ geacht worden aldaar te zijn gebezigd in dezelfde betekenis als daaraan toekomt in artikel 196 Sr.

In het bestreden arrest ligt als oordeel van het hof besloten dat met de uitoefening van het beroep van advocaat een van het openbaar gezag deel uitmakend ambt wordt bekleed in de zin van artikel 196 Sr. Het middel klaagt terecht dat het oordeel van het hof in zoverre blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting omtrent de betekenis van de term ‘ambt’.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Leeuwarden, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2415

Zaaknummer: 16/01909

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en M.J. Borgers

Advocaten: Th.J. Kelder

Wetsartikelen: 196 Sr

RECHTSPRAAK

Falende klacht omtrent schuld in de zin van roekeloosheid ter zake van artikel 6 jo. artikel 175 WvW 1994.

Het middel richt zich tegen het oordeel van het hof dat sprake is van schuld in de zin van roekeloosheid.

Het ten laste gelegde is toegesneden op artikel 6 WvW 1994 in verbinding met artikel 175 WvW 1994. De in de tenlastelegging en bewezenverklaring voorkomende term ‘roekeloos’ moet derhalve geacht worden aldaar te zijn gebezigd in dezelfde betekenis als daaraan toekomt in artikel 175 lid 2 aanhef en onder a WvW 1994.

Ingevolge bestendige rechtspraak kan in cassatie slechts worden onderzocht of de schuld aan een verkeersongeval in de zin van artikel 6 WvW 1994 uit de gebezigde bewijsmiddelen kan worden afgeleid. Daarbij komt het aan op het geheel van de gedragingen van de verdachte, de aard en de ernst daarvan en de overige omstandigheden van het geval.

Voorts verdient opmerking dat niet reeds uit de ernst van de gevolgen van verkeersgedrag dat in strijd is met één of meer wettelijke gedragsregels in het verkeer, kan worden afgeleid dat sprake is van schuld in vorenbedoelde zin.

Voor de schuldvorm ‘roekeloosheid’ geldt op zichzelf hetzelfde, zij het dat daarbij moet worden betrokken dat deze roekeloosheid in de wetsgeschiedenis als ‘de zwaarste vorm van het culpose delict’ wordt aangemerkt die tot onder meer een verdubbeling van het maximum van de op te leggen vrijheidsstraf heeft geleid. Mede met het oog op het strafverhogende effect van dit bestanddeel moeten daarom aan de vaststelling dat sprake is van roekeloosheid, dus de zwaarste vorm van schuld, bepaaldelijk eisen worden gesteld en dient de rechter in voorkomende gevallen daaraan in zijn motivering van de bewezenverklaring nadere aandacht te geven. Dat geldt ook in de gevallen waarin de roekeloosheid in de kern bestaat uit de in artikel 175 lid 3 WvW 1994 omschreven gedragingen, nu die gedragingen grond vormen voor een verdere verhoging van het ingevolge het tweede lid van dat artikel voor roekeloosheid geldende strafmaximum.

Het voorgaande brengt mee dat de vraag of in een concreet geval sprake is van roekeloosheid

in de zin van artikel 175 lid 2 WvW 1994 een beoordeling vergt van de specifieke omstandigheden van dat geval. Bij de toetsing in cassatie van beslissingen in concrete gevallen kan een rol spelen of de rechter zijn oordeel dat sprake is van roekeloosheid in de zin van artikel 175 lid 2 WvW 1994, heeft voorzien van een nadere motivering die recht doet aan het bijzondere karakter van roekeloosheid. Van roekeloosheid als zwaarste, aan opzet grenzende, schuldvorm zal immers slechts in uitzonderlijke gevallen sprake zijn. Daarbij verdient opmerking dat ‘roekeloosheid’ in de zin van de wet een specifieke betekenis heeft die niet noodzakelijkerwijs samenvalt met wat in het normale spraakgebruik onder ‘roekeloos’ – in de betekenis van ‘onberaden’ – wordt verstaan.

Om tot het oordeel te kunnen komen dat in een concreet geval sprake is van roekeloosheid in de zin van artikel 175 lid 2 WvW 1994, zal de rechter zodanige feiten en omstandigheden moeten vaststellen dat daaruit is af te leiden dat door de buitengewoon onvoorzichtige gedraging van de verdachte een zeer ernstig gevaar in het leven is geroepen, alsmede dat de verdachte zich daarvan bewust was, althans had moeten zijn.

Uit hetgeen hiervoor is overwogen vloeit voort dat in dit verband doorgaans niet volstaat de enkele vaststelling dat de verdachte zich heeft schuldig gemaakt aan één of meer in artikel 175 lid 3 WvW 1994 genoemde, zelfstandig tot verhoging van het wettelijk strafmaximum leidende gedragingen (vgl. HR 15 oktober 2013, ECLI:NL:HR:2013:960, NJ 2014/25).

Het hof heeft zijn oordeel dat te dezen sprake is van roekeloosheid voorzien van een motivering als hiervoor bedoeld.

Voor zover het middel klaagt dat die motivering tekortschiet nu de door het hof vastgestelde omstandigheden niet zonder meer toereikend zijn voor het oordeel dat de verdachte ‘roekeloos’ in de zin van artikel 6 WvW 1994 in verbinding met artikel 175 WvW 1994 heeft gereden, faalt het. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat uit de door het hof gebezigde bewijsvoering kan worden afgeleid dat het hof in het bijzonder acht heeft geslagen op het samenstel van gedragingen van de verdachte, welk samenstel eruit bestaat dat de verdachte, kort gezegd, ’s nachts in het kader van een verkeersruzie – waarbij de verdachte een voor hem rijdende auto dicht heeft genaderd, met de lichten van zijn auto heeft geseind en vervolgens rechts heeft ingehaald – zijn auto plotseling tot stilstand heeft gebracht op de rechterrijstrook van een onverlichte autosnelweg omdat hij ‘verhaal wilde halen’ en hij daarbij zo abrupt heeft geremd dat de achter de verdachte rijdende auto werd gedwongen te stoppen. Als gevolg daarvan kon een derde achteropkomende auto de stilstaande auto’s niet meer ontwijken en is deze auto met beide stilstaande auto’s in botsing gekomen, waarbij een drietal personen gewond is geraakt. Aldus heeft het hof in zijn bewijsvoering tot uitdrukking gebracht dat zich hier een uitzonderlijk geval in de hiervoor bedoelde zin voordoet.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2414

Zaaknummer: 16/01138

Rechters: W.A.M. van Schendel, J. de Hullu en Y. Buruma

Advocaten: E.E.W.J. Maessen

Wetsartikelen: 6 WVV 1994 en 175 WVV 1994

RECHTSPRAAK

Falende bewijsklacht omtrent begunstiging van de dader ex artikel 189 Sr.

Het middel klaagt ten eerste dat de bewezenverklaring van het in de zaak met parketnummer 15/810333-14 ten laste gelegde onvoldoende met redenen is omkleed.

Uit de gebezigde bewijsmiddelen heeft het hof kunnen afleiden dat de verdachte opzettelijk personen die verdachten waren van enig misdrijf, behulpzaam is geweest in het ontkomen aan de aanhouding door de ambtenaren van politie. De bewezenverklaring is derhalve voldoende met redenen omkleed.

Voor zover de klacht berust op de opvatting dat voor bewezenverklaring van een op artikel 189 lid 1 aanhef en onder 1° Sr toegesneden tenlastelegging is vereist dat uit de bewijsmiddelen blijkt ten aanzien van welk concreet aan te duiden misdrijf ten tijde van die behulpzaamheid een verdenking bestond jegens de persoon die de verdachte behulpzaam is geweest in het ontkomen aan de nasporing van of aanhouding door de ambtenaren van justitie of politie, steunt het op een onjuiste rechtsopvatting.

Het middel klaagt voorts dat het hof ten onrechte geen toepassing heeft gegeven aan de bijzondere strafuitsluitingsgrond van artikel 189 lid 3 Sr. De klacht faalt reeds omdat het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep niet inhoudt dat door of namens de verdachte is aangevoerd dat de verdachte het bewezenverklaarde heeft begaan teneinde gevaar voor vervolging, als bedoeld in die bepaling, te ontgaan of af te wenden. Zo een verweer kan niet voor het eerst in cassatie worden gevoerd, aangezien de beoordeling daarvan een onderzoek van feitelijke aard zou vergen.

Het middel faalt in al zijn onderdelen.

De Hoge Raad verwierpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2395

Zaaknummer: 15/04967

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 189 Sr

RECHTSPRAAK

Aanvraag tot herziening, naar aanleiding van EHRM-klacht waarin is vastgesteld dat artikel 6 EVRM is geschonden, gegrond verklaard.

De aanvraag tot herziening is aan dit arrest gehecht en maakt daarvan deel uit.

De aanvraag is onder meer gebaseerd op een naar aanleiding van een klacht van de aanvrager gedane uitspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens van 14 februari 2017, nr. 30749/12, waarin is vastgesteld dat artikel 6 lid 1 en 3 aanhef en onder c van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) zijn geschonden in de procedure die tot de veroordeling heeft geleid.

Op de door de advocaat-generaal in zijn conclusie vermelde gronden is de aanvraag gegrond, zodat de overige gronden waarop de aanvraag steunt geen bespreking behoeven en als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad verklaart de aanvraag tot herziening gegrond, beveelt voor zover nodig de opschorting of schorsing van de tenuitvoerlegging van voormeld arrest van het gerechtshof en verwijst de zaak naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op de voet van artikel 472 lid 1 Sv opnieuw zal worden berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2412

Zaaknummer: 17/02060

Rechters: W.A.M. van Schendel, A.J.A. van Dorst en A.L.J. van Strien

Advocaten: N. Hendriksen

Wetsartikelen: 457 Sv en 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Slagende klacht over de verwerping door het hof van het beroep op noodweerexces.

Het middel klaagt over de verwerping door het hof van het beroep op noodweerexces.

Bij de beoordeling van het middel moet het volgende worden vooropgesteld. Voor noodweerexces geldt in alle gevallen dat van verontschuldigbare overschrijding van de grenzen van noodzakelijke verdediging slechts sprake kan zijn indien:

- a. de verdachte de hem verweten gedraging heeft verricht in een situatie waarin en op een tijdstip waarop voor hem de noodzaak bestond tot verdediging van eigen of eens anders lijf, eerbaarheid of goed tegen een ogenblikkelijke, wederrechtelijke aanranding, maar daarbij als onmiddellijk gevolg van een hevige door die aanranding veroorzaakte gemoedsbeweging verder gaat dan geboden was, dan wel indien
- b. op het tijdstip van de hem verweten gedraging de onder a bedoelde situatie weliswaar was beëindigd en de noodzaak tot verdediging er dus wel was geweest (maar niet meer bestond), doch zijn gedraging niettemin het onmiddellijk gevolg was van een hevige gemoedsbeweging die was veroorzaakt door de daaraan voorafgaande wederrechtelijke aanranding.

Uit het wettelijke vereiste dat de gedraging het ‘onmiddellijk gevolg’ moet zijn van een hevige gemoedsbeweging die is veroorzaakt door een wederrechtelijke aanranding, volgt dat aannemelijk moet zijn dat de aldus veroorzaakte gemoedsbeweging van doorslaggevend belang is geweest voor de verweten gedraging. Niet is uitgesloten dat andere factoren mede hebben bijgedragen aan het ontstaan van die hevige gemoedsbeweging, maar aan het gevolgvereiste is niet voldaan indien de hevige gemoedsbeweging in essentie is terug te voeren op een eerder bestaande emotie, zoals een reeds bestaande kwaadheid jegens het slachtoffer.

Bij de beantwoording van de vraag of in een concreet geval sprake is van het hier bedoelde ‘onmiddellijk gevolg’, kan betekenis toekomen aan de mate waarin de grenzen van de noodzakelijke verdediging zijn overschreden alsmede aan de aard en de intensiteit van de hevige gemoedsbeweging. Voorts kan het tijdsverloop tussen de aanranding en de

verdedigingshandeling van belang zijn (vgl. HR 22 maart 2016, ECLI:NL:HR:2016:456, *NJ* 2016/316).

Het oordeel van het hof dat ‘aannemelijk [is] dat verdachte als gevolg van het eerdere incident boos is geworden, maar hetgeen in dit verband naar voren is gebracht volstrekt niet toereikend [is] om te kunnen spreken van een dusdanig hevige gemoedstoestand die nodig is voor een geslaagd beroep op noodweerexces’ is zonder nadere motivering, die ontbreekt, niet begrijpelijk. Het hof heeft immers, in het licht van hetgeen door de verdediging is aangevoerd en de als bewijsmiddel gebezigde verklaring van de verdachte dat hij ‘zo ongelooflijk boos’ was, in zijn overweging niet duidelijk gemaakt of het een hevige gemoedsbeweging als bedoeld in artikel 41 lid 2 Sr niet aannemelijk heeft geacht dan wel of het de door het gestelde eerdere incident veroorzaakte gemoedsbeweging niet van doorslaggevend belang heeft geacht voor de verweten gedraging.

Het middel is derhalve terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Leeuwarden, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2413

Zaaknummer: 15/04696

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Advocaten: M.S. de Groene

Wetsartikelen: 41 Sr

RECHTSPRAAK

Slagende klacht omtrent de dadelijke uitvoerbaarheid van bijzondere voorwaarden.

Advocaat-generaal A.E. Harteveld heeft geconcludeerd dat het cassatieberoep met toepassing van artikel 80a RO niet-ontvankelijk zal worden verklaard.

Het middel klaagt dat het hof toepassing heeft gegeven aan artikel 14e lid 1 Sr en heeft bevolen dat de gestelde bijzondere voorwaarde dadelijk uitvoerbaar is.

Een rechterlijke uitspraak mag in de regel pas ten uitvoer worden gelegd nadat zij onherroepelijk is geworden. De in artikel 14e Sr voorziene uitzondering op deze regel met betrekking tot de dadelijke uitvoerbaarheid van de op grond van artikel 14c Sr gestelde bijzondere voorwaarden kan voor de veroordeelde verstekkende gevolgen hebben. Mede gelet daarop zal de rechter in de motivering van zijn bevel tot dadelijke uitvoerbaarheid ervan blijk dienen te geven zich ervan te hebben vergewist dat aan de in artikel 14e Sr gestelde voorwaarden is voldaan (vgl. HR 10 maart 2015, ECLI:NL:HR:2015:537, NJ 2015/236).

Het bestreden arrest voldoet niet aan deze motiveringsverplichting nu uit hetgeen onder 3.2.2 is weergegeven niet zonder meer volgt dat er ernstig rekening mee moet worden gehouden dat de verdachte wederom een misdrijf zal begaan dat gericht is tegen of gevaar veroorzaakt voor de onaantastbaarheid van het lichaam van één of meer personen.

Het middel is terecht voorgesteld. De Hoge Raad zal de zaak zelf afdoen en voormeld bevel tot dadelijke uitvoerbaarheid vernietigen.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, doch uitsluitend ten aanzien van het bevel dat de in de bestreden uitspraak vermelde bijzondere voorwaarde dadelijk uitvoerbaar is en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2396

Zaaknummer: 16/03717

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: M. van Stratum

Wetsartikelen: 14e Sr

RECHTSPRAAK

Is het in de appèlakte opgegeven adres van verdachte achterhaald door het nadien door hem opgegeven adres zoals dat blijkt uit de ID-staat SKDB?

Advocaat-generaal A.E. Harteveld heeft geconcludeerd tot vernietiging van het bestreden arrest en tot nietigverklaring van de dagvaarding in hoger beroep.

Het middel klaagt over het in de bestreden uitspraak besloten liggende oordeel van het hof dat de appèldagvaarding rechtsgeldig is betekend. Het voert daartoe aan dat getracht had moeten worden de appèldagvaarding uit te reiken op het adres dat de verdachte in de akte instellen hoger beroep heeft doen opnemen.

Ingevolge artikel 588 lid 1 aanhef en onder b sub 3 Sv wordt een dagvaarding uitgereikt aan de griffier indien de geadresseerde niet als ingezetene is ingeschreven in de BRP noch een feitelijke woon- of verblijfplaats van hem bekend is. Onbekendheid van een feitelijke woon- of verblijfplaats kan evenwel niet worden aangenomen, indien niet is getracht de uitreiking van de dagvaarding te doen plaatsvinden op het uit de stukken blijkend – voor de hand liggend en niet door een latere opgave achterhaald – adres dat redelijkerwijs als feitelijke woon- of verblijfplaats van de verdachte zou kunnen gelden (vgl. HR 12 maart 2002, ECLI:NL:HR:2002:AD5163, NJ 2002/317, r.o. 3.24 sub b).

In de bestreden uitspraak ligt als het oordeel van het hof besloten dat de appèldagvaarding rechtsgeldig is betekend. In aanmerking genomen dat in de ID-staat SKDB, zoals onder 2.2 sub (iv) weergegeven, het adres [a-straat] 157A te Rotterdam is vermeld als laatst opgegeven woon- of verblijfplaats met als datum van registratie 23 juni 2015, heeft het hof kennelijk geoordeeld dat het door de verdachte – die noch ten tijde van het instellen van hoger beroep noch ten tijde van de betekening van de appèldagvaarding in de BRP was ingeschreven – bij het instellen van het hoger beroep opgegeven adres [a-straat] 157B te Rotterdam niet meer behoefde te worden aangemerkt als een uit de stukken blijkend adres dat redelijkerwijs als feitelijke woon- of verblijfplaats van de verdachte zou kunnen gelden, nu het was achterhaald door een latere opgave, die door het hof kennelijk is opgevat als door de verdachte zelf gedaan, hetgeen – mede gelet op HR 10 januari 2017, ECLI:NL:HR:2017:27, NJ 2017/44 – niet

onbegrijpelijk is, te weten door de opgave van voormeld adres [a-straat] 157A te Rotterdam. Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2405

Zaaknummer: 15/05390

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en E.F. Faase

Advocaten: O.J. Much

Wetsartikelen: 588 Sv

RECHTSPRAAK

Slagende bewijsklacht medeplegen artikel 137g Sr.

Het middel klaagt onder meer dat de bewezenverklaring van het medeplegen ontoereikend is gemotiveerd.

Aangezien de bewezenverklaring, voor zover behelzende dat de verdachte 'tezamen en in vereniging met andere personen' bij het deurbeleid van de uitgaansgelegenheid [A] opzettelijk personen heeft gediscrimineerd wegens hun ras en niet-Nederlandse etnische afkomst, niet zonder meer uit de bewijsvoering kan worden afgeleid, is de uitspraak in zoverre niet naar de eis der wet met redenen omkleed. De enkele omstandigheden dat de verdachte blijkens de bewijsvoering mede-eigenaar was van deze uitgaansgelegenheid en 'op afstand toezichthouder (...), meer belast (...) met de administratieve afhandeling', maakt dat niet anders.

Het middel is in zoverre terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Leeuwarden, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2400

Zaaknummer: 16/00843

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: M.A.M. Pijnenburg

Wetsartikelen: 137 Sr en 47 Sr

RECHTSPRAAK

Verontschuldigbare termijnoverschrijding in verband met de psychische gesteldheid van verdachte.

Het middel klaagt dat het hof de verdachte ten onrechte, althans ontoereikend gemotiveerd, niet-ontvankelijk heeft verklaard in het door hem ingestelde hoger beroep.

De wet bepaalt in welke gevallen tegen een rechterlijke uitspraak een rechtsmiddel kan worden ingesteld en binnen welke termijn dit kan geschieden; die termijnen zijn van openbare orde. Overschrijding van de termijn voor hoger beroep door de verdachte, zoals in het onderhavige geval, betekent in de regel dat deze niet in dat hoger beroep kan worden ontvangen. Dit gevolg kan daaraan uitsluitend dan niet worden verbonden, indien sprake is van bijzondere, de verdachte niet toe te rekenen, omstandigheden welke de overschrijding van de termijn verontschuldigbaar doen zijn. Daarbij kan worden gedacht aan een zodanige psychische gesteldheid dat in verband daarmee het verzuim tijdig hoger beroep in te stellen niet aan de verdachte kan worden toegerekend (vgl. HR 6 januari 2004, ECLI:NL:HR:2004:AN8587, NJ 2004/181).

Gelet hierop alsmede op hetgeen door de raadsman onder verwijzing naar het onder 2.4 weergegeven advies is aangevoerd, had het hof zijn beslissing dienen te motiveren (vgl. HR 15 maart 2011, ECLI:NL:HR:2011:BP2429, NJ 2011/136 en HR 26 mei 2015, ECLI:NL:HR:2015:1345).

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2397

Zaaknummer: 16/02419

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en M.J. Borgers

Advocaten: V.A. Groeneveld

Wetsartikelen: 408 Sv

RECHTSPRAAK

Uitleg van het bestanddeel ‘ter zake van’ als bedoeld in artikel 267 aanhef sub 2 Sr.

Advocaat-generaal A.E. Harteveld heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

Het middel klaagt over de bewezenverklaring voor zover inhoudende dat de verdachte de in de bewezenverklaring genoemde ambtenaren heeft beledigd ‘ter zake van’ de rechtmatige uitoefening van hun bediening.

De tenlastelegging en bewezenverklaring zijn toegesneden op artikel 266 lid 1 Sr in verbinding met artikel 267 Sr. Daarom moeten de daarin voorkomende woorden ‘ter zake van’ de uitoefening van zijn bediening geacht worden aldaar te zijn gebezigd in dezelfde betekenis als daaraan toekomt in genoemd artikel 267 Sr.

Artikel 267 Sr houdt in dat de in artikel 266 lid 1 Sr – een klachtmisdrijf – op eenvoudige belediging gestelde gevangenisstraf van drie maanden met een derde kan worden verhoogd indien de belediging wordt aangedaan aan ‘een ambtenaar gedurende of ter zake van de rechtmatige uitoefening van zijn bediening’. Aldus heeft de wetgever tot uitdrukking gebracht dat die strafverhoging uitsluitend in aanmerking komt indien tussen de belediging en de uitoefening van de bediening een temporeel verband bestaat dan wel de belediging met betrekking tot de uitoefening van de bediening is gedaan. Voormelde relatie moet betrekking hebben niet op de enkele hoedanigheid van de ambtenaar maar op de uitoefening van zijn bediening. Het kennelijke oordeel van het hof dat sprake is van een belediging van een ambtenaar ‘ter zake van’ de rechtmatige uitoefening van de bediening op de enkele grond dat de ambtenaar wordt beledigd ‘in zijn hoedanigheid van politieambtenaar’ – dus ook indien bedoelde relatie ontbreekt – geeft derhalve blijk van een onjuiste uitleg van artikel 267 Sr.

Het middel is terecht voorgesteld.

Nu het hof niet heeft bewezenverklaard dat de belediging is aangedaan gedurende de uitoefening van de bediening, kan onbesproken blijven of de in de gebezigde bewijsmiddelen vervatte vaststellingen – naar de kern bezien hierop neerkomend dat de beledigde politieagenten als toehoorders aanwezig waren bij de behandeling van een strafzaak tegen de

verdachte waarin door een van hen aangifte was gedaan – daartoe toereikend zijn.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2394

Zaaknummer: 15/05003

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend, E.F. Faase en M.J. Borgers

Advocaten: C.M.H. van Vliet

Wetsartikelen: 267 Sr

RECHTSPRAAK

Klachten over motiveringsplicht en dadelijke uitvoerbaarheid bij bijzondere voorwaarden.

Het middel klaagt onder meer dat de door het hof gestelde bijzondere voorwaarde te onbepaald is.

Een bijzondere voorwaarde als bedoeld in artikel 14c lid 2 onder 14° Sr dient het gedrag van de veroordeelde te betreffen. Als zodanig kunnen worden aangemerkt voorwaarden die strekken ter bevordering van een goed levensgedrag van de veroordeelde of die een gedraging betreffen waartoe hij uit een oogpunt van maatschappelijke betamelijkheid gehouden moet worden geacht (vgl. ten aanzien van artikel 14c lid 2 onder 5° (oud) Sr, HR 26 november 1968, ECLI:NL:HR:1968:AB6079, NJ 1970/123).

De door het hof gestelde bijzondere voorwaarde dat ‘de veroordeelde gedurende de proeftijd van drie jaren op geen enkele wijze – direct of indirect – contact zal opnemen, zoeken of hebben met [betrokkene 1] en [betrokkene 2], dan wel relaties van voornoemde personen’ is in strijd met genoemde bepaling voor zover deze betrekking heeft op ‘relaties van voornoemde personen’, omdat in zoverre in deze voorwaarde niet een voldoende precies gedragsvoorschrift is geformuleerd. Voor zover het middel hierover klaagt is het gegrond. De Hoge Raad zal zelf de zaak afdoen en de bijzondere voorwaarde vernietigen voor zover deze betrekking heeft op ‘relaties van’ [betrokkene 1] en [betrokkene 2].

Het middel klaagt erover dat het hof toepassing heeft gegeven aan artikel 14e lid 1 Sr en heeft bevolen dat de gestelde bijzondere voorwaarden en het reclasseringstoezicht dadelijk uitvoerbaar zijn.

Vooropgesteld moet worden dat een rechterlijke uitspraak in de regel pas ten uitvoer gelegd mag worden nadat zij onherroepelijk is geworden en dat de in artikel 14e Sr voorziene uitzondering op deze regel met betrekking tot de dadelijke uitvoerbaarheid van de op grond van artikel 14c Sr gestelde bijzondere voorwaarden dan wel het op grond van artikel 14d Sr uit te oefenen toezicht voor de veroordeelde verstreckende gevolgen kan hebben. Mede gelet daarop zal de rechter in de motivering van zijn bevel tot dadelijke uitvoerbaarheid ervan blijken

dienen te geven zich ervan te hebben vergewist dat aan de in artikel 14e Sr gestelde voorwaarden is voldaan (vgl. HR 10 maart 2015, ECLI:NL:HR:2015:537, *NJ* 2015/236).

Het bestreden arrest voldoet niet aan deze motiveringsverplichting nu uit hetgeen onder 2.2 is weergegeven niet zonder meer volgt dat de bewezenverklaarde feiten waren gericht tegen of gevaar veroorzaakten voor de onaantastbaarheid van het lichaam van één of meer personen en dat er voorts ernstig rekening mee moet worden gehouden dat de verdachte wederom een dergelijk feit zal begaan.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad zal zelf de zaak afdoen en het bevel tot dadelijke uitvoerbaarheid vernietigen.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft:

- de bijzondere voorwaarde betreffende het contactverbod, voor zover inhoudende dat de veroordeelde gedurende de proeftijd van drie jaren op geen enkele wijze – direct of indirect – contact zal opnemen, zoeken of hebben met ‘relaties van’ [betrokkene 1] en [betrokkene 2];
- het bevel dat de gestelde bijzondere voorwaarden en het op grond van artikel 14d Sr uit te oefenen toezicht dadelijk uitvoerbaar zijn;

en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2392

Zaaknummer: 16/00132

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en A.L.J. van Strien

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 14c Sr en 14e Sr

RECHTSPRAAK

Zijn de uitreiking dagvaarding in eerste aanleg en afstandsverklaring door verdachte getekend?

Het middel klaagt dat het hof de verdachte ten onrechte niet-ontvankelijk heeft verklaard in het door hem ingestelde hoger beroep wegens het niet in acht nemen van de termijn van artikel 408 lid 1 Sv.

Namens de verdachte is in cassatie gesteld dat de dagvaarding om te verschijnen op de terechtzitting in eerste aanleg niet aan hem in persoon is betekend en dat hij niet degene is geweest die de voormelde akte van uitreiking en de voormelde afstandsverklaring heeft ondertekend.

Het hof is zonder nadere motivering voorbijgegaan aan de uit de stukken blijkende omstandigheid dat de handtekeningen op de onder (i) en (ii) vermelde akte van uitreiking en afstandsverklaring geen enkele gelijkenis vertonen met de (onderling overeenkomende) handtekeningen op de onder (iii) en (iv) vermelde brief en identiteitskaart. Dit brengt mee dat het oordeel van het hof dat de verdachte, die in zijn in 2.2.2 onder (iii) opgenomen brief heeft gesteld dat hij geen afstandsverklaring heeft ondertekend, niet-ontvankelijk dient te worden verklaard wegens het niet in acht nemen van de termijn van artikel 408 lid 1 Sv niet zonder meer begrijpelijk is.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2402

Zaaknummer: 16/01993

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: N. van Schaik

Wetsartikelen: 408 Sv